

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Шехов Акбар Маҳмадиевич дар мавзӯи «Технологияи педагогии таълими тафриқа дар ташаккули неруи зеҳни хонандагони синфҳои болои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (ilmҳои педагогӣ) пешниҳод гардидааст.

Имрӯз дар миёси ҷаҳони муосир оид ба таҳсилот ва стратегияи рушди он, ки бешак вазифаҳои авлавиятнок ва эҷоди шароитро барои такмили низоми таҳсилот фароҳам меорад, нуктаҳои назари мусбат ба вучуд омада истодааст. Дар ин раванд маориф нақши калидиро бозида, яке аз соҳаҳои ҳаётан муҳим ва тақдирсоз маҳсуб дониста мешавад. Ҳамзамон, ҳаллу фасли масоили сиёсӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии ҷомеа аз вазъ ва сифати таҳсилот вобаста мебошад.

Дар ҳамин асос үнвончӯ Шехов Акбар Маҳмадиевич масъалаи ҳусусиятҳои технологияи педагогии таълими тафриқаро дар ташаккули неруи зеҳни хонандагони синфҳои болоӣ мавриди таҳқиқу омӯзиш қарор додааст, ки дар замони муосир яке аз вазифаҳои мубрами педагогика маҳсуб дониста мешавад.

Маълумотҳои дар таҳқиқоти диссертатсионӣ овардашуда нишон медиҳанд, ки дар раванди таълими тафриқа рушди шавқу ҳаваси хонандагони синфҳои болоӣ дар доираи рушди шахсияти онҳо ва маҳсусан дар самти худрушдииҳи хонандагон нақши асосиро мебозад. Дар диссертатсия низоми тайёр кардани хонандагон барои гузариш ба ин намуди нави таълим ифшо гардида, сатҳи дараҷаи азхудкуни хонандагон дар ҷараёни таълим тавсиф карда шудааст.

Дар раванди таҳқиқот шаклҳои тафриқагардонии таълим дар якчанд соҳаҳо (математика, химия, биология, физика, забони тоҷикӣ, таъриҳ ва забони русӣ) вобаста ба умқи маводи омӯхташуда, ҳусусиятҳои муассисаи таълимиӣ ва қобилияти хонандагон ошкор карда шудаанд. Инчунин, бояд қайд намуд, ки зимни корҳои озмоиши ҷанбаи кори тафриқавӣ бо ҳайати

омӯзгорон дар асоси ташхис омӯхта шудааст. Муайян гардидааст, ки масъалаи таҳқиқшаванда дар асоси амалҳои педагогии зерин амалӣ карда мешавад: ташхиси гуногуннавъии натиҷаҳои таълими тафриқа бо иштироки омӯзгорон ва хонандагон; муқоисаи натиҷаҳо бо мақсадҳое, ки омӯзгорон дар кори худ гузоштаанд; мукаррар кардани дуршавӣ аз ҳадаф ва сабабҳои ба вучуд омадани он; бо дарназардошти таҳлили натиҷаҳо тағиیر додани мундариҷа ва усулҳои таъсири педагогӣ; ташвиқи омӯзгороне, ки дар муассисаҳои дорои таҳсилоти гуногун кор мекунанд.

Дар таҳқиқот зимни гузаронидани корҳои озмоиши фарқияти сатҳи сифати аз худ кардани маводи таълимӣ дар гурӯҳҳои озмоиши нисбат ба гурӯҳҳои назоратӣ бо мисолҳои мушаххас нишон дода шудааст. Ҳамзамон, дар ташаккули неруи зеҳни хонандагони синфҳои болои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути технологияи педагогии таълими тафриқа зимни ичрои супоришҳои таълимӣ фарқияти ҷиддӣ дар донишандузии хонандагон ошкор карда шудааст.

Муҳакқиқ дар таҳқиқот далел овардааст, ки самаранокии баланди таълими тафриқа ҳамчун технологияҳои педагогӣ дар он инъикос меёбад, ки дар як вақти муайян, дар вазъи психологии хонандагон тағиироти мақсадноке ба амал меояд: ақлу зеҳн инкишоф меёбад, фикрронии эҷодӣ ташаккул меёбад, ба нақшагириӣ ва ояндабинӣ дар байни хонандагон муайян карда мешавад, хусусиятҳои ахлоқии шаҳс тарбият меёбанд ва гайра.

Дар кори барои ҳимоя пешниҳодшуда ҳадафҳои асосии таҳқиқот пурра ба анҷом расонида шудаанд. Мазмуни автореферати диссертатсияи таҳқиқоти Шехов А.М. моҳияттан мубрам ва замонавӣ буда, бо навоварии илмии худ фарқ мекунад.

Мазмун, мақсад, навигариҳо, хулоса, натиҷаҳои таҳқиқот ва нуқтаҳои назари илмии баёнёфта ба он далолат мекунанд, ки муаллифи диссертатсия дорои дониши хуби назариявӣ-илмӣ буда, ҳамчун муҳаққики ташаккулёфта худро маррифӣ намудааст.

Диссертсияи анҷомдодашуда ба талаботи муқаррарнамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба додани дараҷаҳои илмӣ мувоғиқ буда, муаллифи он Шехов Акбар Муҳаммадиевич барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор мебошад.

Муаллифи диссертсия Шехов Акбар Муҳаммадиевич сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01- педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) мебошад.

Муқарриз

номзади илмҳои педагогӣ,
дотсенти кафедраи фанҳои гуманитарии
Донишгоҳи давлатии молия
ва иқтисоди Тоҷикистон

Носиров Саъдулло Шукуроевич

Маълумот барои тамос: 734067, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш.Душанбе, к.Нахимов, 64/14 +992 935311771; E-mail: nosirov1965@mail.ru

Имзои С. Носировро тасдиқ мекунам,
Сардори шуъбаи қадрҳо ва корҳои
махсуси ДДМИТ



Шарипов У.